

OPENBARING HOOFDSTUK 19

DE VIERING VAN OVERWINNING IN DE HEMEL EN DE LAATSTE OORLOG OP DE AARDE

DEEL 1. Openbaring 19:1-10. DE VIERING VAN OVERWINNING IN DE HEMEL.

(1) Uitleg van de symbolen.

De engelen in de hemel verblijden zich over het feit dat alle tegenstand tegen God in Christus en tegen christenen voor eeuwig uitgeblust is! In hun lofprijzing geven zij uitdrukking aan de gerechtigheid van Gods eeuwige straf voor het goddeloze en onrechtvaardige koninkrijk van de wereld met zijn antichristelijke, goddeloze en slechte cultuur (19:1-3). Iedereen in de hemel is het hiermee eens (19:4-5). Alle gelovigen sporen elkaar aan om te juichen omdat de bruiloft van het Lam gekomen was (19:6-8). De bruiloft van de Lam is een beeld van de Triomferende Kerk (Gemeente) na de wederkomst van Christus die op het punt staat haar plaats in te nemen in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde (zie 21:1-3,9-10).

19:1 En hierna hoorde ik een luide stem van een grote menigte in de hemel. De uitdrukking ‘hierna’ wordt gebruikt om een nieuw visioen te introduceren (zie 4:1; 7:1; 18:1; 19:1). Het zegt dat Johannes dit visioen ‘een poos na’ de vorige visioen zag, het ‘volgende’ visioen in de rij van visioenen. Het zegt niet dat de gebeurtenissen in dit visioen chronologisch plaatsvond na de gebeurtenissen in het vorige visioen!

Johannes is op de aarde, maar hoort het zingen in de hemel. Dit is waarschijnlijk het gezang van de engelen in de hemel.

zeggen: Halleluja, de zaligheid, de heerlijkheid, de eer en de kracht zij aan de Heere, onze God. Het woord Halleluja’ betekent ‘prijs de Heer’ (zie 4:11; 7:12; 12:10). God heeft de verlossing van mensen voltooid! Er is niets meer dat Zijn heerlijkheid verbergt en niets meer dat Zijn kracht tegenstaat!

19:2 Want Zijn oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig, omdat Hij de grote hoer voor eens en altijd geoordeeld heeft, die de aarde te gronde gericht heeft met haar hoererij. Gods oordelen voldoen altijd aan de absolute standaarden van waarheid en gerechtigheid (zie 15:3; 16:7; Lukas 12:47-48; Romeinen 2:12-16). Gods oordeel is Zijn laatste oordeel: de aankondiging van Zijn vonnis. De schuldige mensen weten dat zij schuldig zijn terwijl zij nog op de aarde leven. Hun geweten en Gods geopenbaarde Woord verdoemen hen al op de aarde. Hun vonnis en straf (verdoemenis) liggen al vast voor het laatste oordeel (Johannes 3:18,36). Op de laatste oordeelsdag zullen hun vonnis en straf in het openbaar uitgesproken worden. Iedereen in de geschiedenis zal dan weten wat de schuldige mensen gedaan hebben en dat Gods vonnis volkomen billijk en rechtvaardig is! Na het leven op deze aarde is er voor geen mens meer een tweede kans om behouden te worden!

en omdat Hij het bloed van Zijn dienstknechten voor eens en altijd (aoristus tijd) aan haar gewroken heeft. En Gods laatste oordeel sluit de uitvoering van Zijn vonnis (straf) in. De christenen die geleden hebben en gestorven zijn onder de vervolgingen roepen tot God om het vergieten van hun bloed te vergelden (6:10). Een mens mag echter nooit wraak plegen: niet voor schending van zijn persoonlijke eer, niet voor de schending van de familie eer, en ook niet voor de schending van de eer van zijn godsdienst. De wraak komt alleen aan God toe (Romeinen 12:19)! Bij de wederkomst van Christus en het laatste oordeel, o.a. van de hoer (satans antichristelijke koninkrijk van de wereld met zijn antichristelijke, goddeloze en slechte cultuur en met al zijn verleidingen) zal Hij het bloed van Zijn dienaren wreken.

19:3 En zij zeiden voor de tweede keer: Halleluja! En haar rook stijgt op in alle eeuwigheid. Rook (zie 14:11; 18:8-9,18) is een zichtbaar teken en symbool van de hel. De engelen in de hemel weten dat de rook van de verbranding van de grote hoer voor eeuwig op zal stijgen (zie Matteüs 25:46; 2 Tessalonicenzen 1:8-9). Gods eeuwigdurende straf verbreekt de rebellie en vernietiging van de aarde door de grote hoer! Daarom – prijs de HEER! Dit is inderdaad een groot bemoediging voor christenen!

19:4 En de vierentwintig ouderlingen en de vier dieren wierpen zich neer, aanbaden God, Die op de troon zit, en zeiden: Amen, Halleluja! Zie de uitleg over ‘de oudsten’ en ‘de levende wezens’ in Openbaring hoofdstuk 4. Zij zijn het helemaal eens met het loflied van de engelen.

De vierentwintig oudsten zijn hemelse wezens die Gods Gemeente (Kerk) direct in God tegenwoordigheid vertegenwoordigen door heel de geschiedenis heen. Zij vertegenwoordigen Gods Gemeente (Kerk), maar aanbidden God als Schepper: “want U hebt alle dingen geschapen en door uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen” (4:11). De naam ‘oudste’ verwijst naar hen als vertegenwoordigers van mensen bij God in beide de oudtestamentische periode en de nieuwtestamentische periode. Zij verhogen de heerlijkheid van Gods troon en Zijn werk als Schepper (4:9-11) en Verlosser (5:9-10).

De vier levende wezens zijn hemelse wezens die Gods schepping direct in God tegenwoordigheid in al zijn volheid door heel de geschiedenis heen vertegenwoordigen. Zij vertegenwoordigen Gods schepping, maar aanbidden God als de God van de geschiedenis.

Gods schepping is de achtergrond voor de hele geschiedenis met al zijn bloedige oorlogen en fantastische ontdekkingen en vooral de achtergrond voor Gods heilsgeschiedenis. De schepping of de natuur is veel meer geïnteresseerd in de gebeurtenissen in de geschiedenis dan we denken.:

- Een ster wijst de weg naar de Verlosser die in Betlehem geboren werd (Matteüs 2:9)
- De schepping wacht met reikhalzend verlangen naar de openbaarmaking van de zonen van God (Romeinen 8:19)!
- In Openbaring 5:11-14 prijzen niet alleen de engelen in de hemel, maar ook elke schepsel op aarde God Die op Zijn troon zit en het Lam dat geslacht werd (zie Johannes 5:23)!

De hele schepping aanbidt God Die over de geschiedenis en vooral over de heilsgeschiedenis en de schepping heerst. De levende wezens aanbidden God terwijl Hij bezig is Zijn geschiedenis van heil (verlossing) en oordeel uit te voeren in het verleden, heden en de toekomst!

De boodschap van de vier levende wezens is dat de hele schepping God aanbidt als de God Die de geschiedenis en heilsgeschiedenis (m.b.t. verlossing en oordeel) binnen de wereldgeschiedenis beheerst. God "Die was en Die is en Die komt" (1:4) was vóór de schepping en vóór de geschiedenis. Hij beheerst nu de schepping en de geschiedenis. En Hij zal alles in de schepping en in de geschiedenis tot het doel brengen die Hij van plan was! Hij zal alles in de schepping en in de geschiedenis tot een zinvol einde brengen (zie Spreuken 16:4; Jesaja 14:24-27; Efeziërs 1:10; Openbaring 17:17)! En wanneer Hij dat volbracht heeft zal Hij zeggen, "Het is geschied!" (voltooid tegenwoordige tijd)(16:17).

19:5 En er kwam een stem uit de troon, die zei: Loof onze God, al Zijn dienstknechten, en die Hem voortdurend vrezen, kleinen en groten! Dit is niet de stem van God Zelf, omdat Hij spreekt over 'onze God'. Het is waarschijnlijk de stem van een machtig engel bij Gods troon die de mensen aanspoort God ook te loven. Zij wachten juist op dit teken (zie 5:13).

Gods volk wordt met twee namen genoemd. De naam 'dienstknechten' (slaven)(Grieks: douloi) geeft uitdrukking aan hun uiterlijke zichtbare levensstijl als christenen. Zij gehoorzamen Jezus Christus volledig. Jezus Christus noemt zulke dienstknechten 'vrienden' (Johannes 15:14-15)! En de naam "die Hem vrezen" (onvoltooid tegenwoordige tijd) geeft uitdrukking aan hun innerlijke onzichtbare houding. Zij zijn niet bang voor God, maar hebben een heilig ontzag, een diep respect en kinderlijk vertrouwen op Hem. Gods volk prijzen God voortdurend!

19:6 En ik hoorde zoiets als een geluid van een grote menigte en als een gedruis van vele wateren en een geluid als van zware donderslagen, zeggende (zie 14:2). Het woord 'als' geeft uitdrukking aan het feit dat hun zingende stemmen in de hemel anders klinken dan op de aarde. Ook de stemmen van de verlore mensen zullen volledig geheiligd en vernieuwd worden. De vergelijking met het gedruis van vele wateren en het geluid van zware donderslagen geeft uitdrukking aan de grote van de menigte, hun enthousiasme en spontaneïteit. Als het zingen van christenen op de aarde al zo mooi is, hoe fantastisch zal het wel in de hemel en op de nieuwe aarde klinken!

Halleluja, want de Heere, de almachtige God, is eens en voor altijd (aoristus) Koning geworden (d.w.z. het Koninkrijk in haar finale fase is aangebroken). God is begonnen zichtbaar te heersen (zie 11:17). God heeft Zijn almacht gebruikt om (door Jezus Christus) al Zijn vijanden omver te gooien en is *zichtbaar* gaan heersen als de onbetwistbare in Koning in Zijn koninkrijk (zie 1 Korintiërs 15:24-28).

19:7 Laten wij blij zijn en ons verheugen en Hem de heerlijkheid geven! De engelen en de mensen in de hemel sporen elkaar aan God te loven.

want de bruiloft van het Lam is gekomen en Zijn vrouw (d.w.z. Zijn bruid) heeft zich gereedgemaakt. In de Bijbel wordt de relatie tussen God en Zijn volk voorgesteld als een huwelijk. In het Oude Testament worden de ware gelovigen 'de bruid' (Grieks: numfe) van God (Jesaja 62:5) of zelfs 'de vrouw' (Grieks: gunē = een volwassen vrouw in 1 Korintiërs 14:34f en 1 Timoteüs 2:11f of een getrouwd vrouw in Efeziërs 5:22f) van God (Jesaja 54:5) genoemd. En in het Nieuwe Testament wordt Christus 'de bruidegom' (Grieks: numfios) (Johannes 3:29; Matteüs 9:15) genoemd en de ware gelovigen worden 'de uitgehuwelijkte of verloofde maagd' (Grieks: parthenos) van Christus (2 Korintiërs 11:2), de bruid (Grieks: gamos) van Christus (21:9; 21:2,9; zie Efeziërs 5:23ff) of zelfs de getrouwde vrouw (Grieks: gunē) van het Lam (21:9) genoemd.

De letterlijke betekenis is 'vrouw' maar mag in dit context verwijzen naar 'de bruid' (zie 19:7; 21:9)(A Greek-English Lexicon of the New Testament, Bauer, Arndt, Gingrich p.167). Christus maakt Zijn bruid gereed (Efeziërs 5:25). Maar ook de bruid maakt zich gereed om Christus te ontmoeten (1 Johannes 3:1-3; 2 Korintiërs 7:1; 11:2-3). Dus door de hele nieuwtestamentische periode vanaf de eerste komst van Christus tot Zijn wederkomst is de Gemeente (Kerk) figuurlijk gesproken 'de bruid' van Christus en maakt zich voortdurend gereed voor de wederkomst wanneer figuurlijk gesproken 'de bruiloft van het Lam' zal plaatsvinden. De bruiloft van het Lam is een symbool voor de finale zichtbare eenwording en gemeenschap tussen Jezus Christus en Zijn Gemeente (Kerk)(het Lichaam van Christus). Het is het symbool voor de hoogste vreugde in elk relatie.

Het Koninkrijk van God in haar finale volledige en volmaakte fase (Matteüs 25:34) wordt voorgesteld als een bruiloftsfeest dat nooit meer eindigt (Matteüs 22:1-14; 25:1-13; Lukas 14:15-24). De gelovigen uit alle naties zullen hun plaats innemen bij het feest met Abraham, Izak en Jakob in het Koninkrijk (Matteüs 8:11). Nog Joodse, nog niet-Joodse gelovigen zullen een tweederangs plaats innemen (Romeinen 10:12-13; Galaten 3:26-29).

19:8 En het is haar gegeven zich met smetteloos en blinkend fijn linnen te kleden, want dit fijne linnen zijn de gerechtigheden van de heiligen. Van nature zijn zelfs de rechtvaardige daden (de beste goede werken) van gelovigen ‘als een bezoedeld kleed’ (Jesaja 64:6). Maar het volbrachte verlossingswerk van Christus (Johannes 19:30) dat door geloof aangenomen wordt, wordt ‘de klederen van het heil’ of ‘kleed van gerechtigheid’ (Jesaja 61:10; zie Romeinen 13:14; 1 Korintiërs 1:30) genoemd. De blinkend fijn linnen klederen drukken de volmaakte gerechtigheid, heiligheid en reinheid (zie 7:9,14; 15:6) uit die toegeschreven wordt aan gelovigen in Jezus Christus.

Elk christen heeft een christelijk staat en een christelijk levensstijl. De christelijke staat (positie) in Christus betekent dat hij volkomen en volmaakt gerechtvaardigd (vergeven) is. Deze gerechtigheid kan niet verdiend of gekocht worden, maar wordt vrijelijk uit genade geschonken wanneer een mens Jezus Christus door het geloof aanneemt. De christelijke levensstijl (proces) in Christus wordt uitgedrukt door zichzelf voortdurend te reinigen (1 Johannes 3:3) en door de rechtvaardige daden van de christenen.

19:9 En hij (de engel) zei tegen mij: Schrijf: Zalig zijn zij die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam! ‘Geroepen’ (deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd, lijdende vorm). De engel is waarschijnlijk de engel die in Openbaring 17:1 genoemd wordt. De zegen is voor alle mensen die door God op een soevereine wijze effectief geroepen zijn door de verkondiging van het evangelie en op Gods roeping hebben gereageerd (zie Romeinen 1:7; 8:28-30; 2 Tessalonicenzen 2:13-14). Zij zijn inderdaad naar het bruiloftsfeest van het Lam gekomen en zitten nu daar!

Zij zijn niet maar de bruiloftsgasten, maar de bruid van het Lam Zelf! Het woord ‘geroepen’ mag niet gewijzigd worden naar ‘uitgenodigd’. De ‘roeping’ is NIET maar een speciale ‘uitnodiging’ aan anderen behalve christenen (bv. de Joden)(het futuristische gezichtspunt) om de bruiloft van het Lam bij te wonen. Deze roeping bestaat ook NIET uit een tweede kans voor ongelovigen (bv. de niet-christenen en ongelovigen) (het gezichtspunt van sommige culten) om gered (behouden) te worden na de zgn. tweede wederkomst van Christus (de zgn. opname van de Gemeente). De zegen van de engel versterkt het geloof van christenen in elk volk op de aarde!

En hij zei tegen mij: Dit zijn de waarachtige woorden van God. De woorden m.b.t. de val van Babylon en m.b.t. de verlossing van de uitverkoren, geroepen en getrouwe gelovigen (17:14) zijn helemaal waar, juist omdat zij woorden van God Zelf zijn! Daarom mogen de lezers van het boek Openbaring ook hun vertrouwen stellen in deze woorden! Dit is een bemoediging voor christenen!

19:10 En ik viel voor zijn voeten neer om hem te aanbidden, maar hij zei tegen mij: Pas op dat u dat niet doet! Ik ben een mededienstknecht van u en van uw broeders, die het getuigenis van Jezus hebben. Aanbid God. De engel stelt zich gelijk met gewone gelovigen in Christus (zie 22:9).

Het getuigenis van Jezus is (onvoltooid tegenwoordige tijd) namelijk de geest van de profetie (Grieks: pneuma tes propheteias). ‘Het getuigenis (Grieks: marturia) van Jezus’ is alles wat Jezus Christus in het Oude Testament door de Heilige Geest (Zijn Geest) door de profeten gesproken heeft en nu in het Oude Testament opgetekend staat (1 Petrus 1:9-12). Het getuigenis van Jezus is ook alles wat Jezus Christus in het Nieuwe Testament door de Heilige Geest (Zijn Geest) door de apostelen gesproken heeft en nu in het Nieuwe Testament opgetekend staat (Johannes 16:13-15). De Auteur van het Oude Testament en het Nieuwe Testament is niemand minder dan de Geest van Jezus Christus (1 Petrus 1:9-12; 2 Timoteüs 3:16). De nadruk in Openbaring 19:10 is dat alles wat Jezus Christus in de Bijbel zegt de echte geest (bedoeling) of wezenlijke inhoud van alle Bijbelse profetie is. Wat Jezus Christus ook al zegt over God, over Zichzelf als de Komende Messias, over Gods oudtestamentische volk (Israël), over Israëls voortzetting en uitbreiding om de gelovigen uit de andere volken in te sluiten (Genesis 22:18; Jesaja 56:3-8; Matteüs 28:19), over het Koninkrijk en over de Gemeente (Kerk) is de werkelijke bedoeling en wezenlijke inhoud van Bijbelse profetie! Dat is waar het over gaat in Bijbelse profetie (tegenover valse profetieën)!

‘Profeteren’ betekent letterlijk ‘uitspreken, proclameren, prediken’. Het Oude Testament waarschuwt tegen de zgn. profeten die dromen en visioenen uit hun eigen hoofd verzinnen en niet van de mond van God komen (Jeremia 23:16-32)! Het Nieuwe Testament waarschuwt tegen de vele valse profeten (Matteüs 24:24)(niet alleen uit de andere godsdiensten, maar ook uit het christendom). Echte profetie is de verkondiging van Jezus Christus en de inhoud van het Nieuwe Testament! Dat is wat christenen behoren te verkondigen! Christenen mogen niet gaan boven dat wat in de Bijbel geschreven staat (1 Korintiërs 4:6; zie Openbaring 22:18-19)!

Op een andere manier gezegd: de geestesgave van ‘profetie’ (A Greek-English Lexicon of the New Testament, Bauer, Arndt, Gingrich, p.730) is de verkondiging van wat Jezus Christus over Zichzelf, Zijn woorden en Zijn daden in de Bijbel geopenbaard heeft. Bijbelse profetie is dus NIET het uitspreken van arbitraire voorspellingen over de toekomst van mensen en volken (Israël en de heidenen), maar de verkondiging van Jezus Christus en Zijn boodschap! De echte inhoud van de oudtestamentische profeten wordt in het getuigenis van Jezus Christus in het Nieuwe Testament geopenbaard! Wie Jezus is, wat Hij gezegd en gedaan heeft is de vervulling van oudtestamentische profetie (Matteüs 5:17). Alles wat Jezus Christus geopenbaard heeft, onderwezen en bevolen heeft en dat nu in het Oude Testament en in het Nieuwe Testament opgetekend staat, is wat de oudtestamentische profeten bedoelden te zeggen in hun schaduwachtige en voorbereidende verkondigingen (Matteüs 5:17; Handelingen 3:18; Kolossenzen 2:17; Hebrëeën 8:6; 10:1; 1 Petrus 1:10-12).

Daarom moet het boek Openbaring alleen in het licht van de Bijbel uitgelegd worden. En daarom moet het Oude Testament ook alleen in het licht van het Nieuwe Testament uitgelegd worden!

(2) Verschillende uitleg over de bruiloft van het Lam (19:7a)

Een futurist gezichtspunt. De bruiloft van het Lam is de uiteindelijke vereniging van de Gemeente met Jezus Christus en zal in de hemel plaatsvinden bij de zgn. eerste wederkomst van Christus (de opname van de Gemeente en het zgn. oordeel met beloningen voor gelovigen)(Matteüs 25:31-46) aan *het begin* van de toekomstige periode van de grote verdrukking (Daniëls 70ste week) op de aarde en vóór de zgn. tweede wederkomst van Christus (de zgn. verschijning van Christus met de heiligen en de daaropvolgende letterlijk duizendjarige vrede rijk op de aarde). Dit is de futuristische ‘*pre-tribulation pre-millennial*’ gezichtspunt (Larkin).

Een tweede futurist gezichtspunt. De bruiloft van het Lam is de uiteindelijke vereniging van de Gemeente met Christus en zal in de hemel plaatsvinden ná de val van Babylon in *het midden* van de toekomstige periode van de grote verdrukking. Dit is de futuristische ‘*mid-tribulation pre-millennial*’ gezichtspunt (Tenney).

De juiste uitleg. De bruiloft van het Lam (en het daarbij horende feestmaal) is figuurlijk de uiteindelijke vereniging van de Gemeente met Christus en zal plaatsvinden ná de een en enige wederkomst van Christus dat samenvalt met de laatste oorlog, de enige opstanding van alle mensen uit de doden, de enige laatste oordeel van alle mensen in de lucht, de enige laatste finale vernietiging en vernieuwing van deze tegenwoordige aarde en het neerdalen van (nog steeds) ‘de bruid’ (het Nieuwe Jeruzalem) uit de hemel (lucht) op de nieuwe aarde. De enige wederkomst van Christus dat zijn toppunt bereikt met het neerdalen van het Nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde is het begin van de bruiloft van het Lam op de nieuwe aarde. Dan wordt ‘de bruid’ ook ‘de getrouwde vrouw’ van het Lam (21:9-10) genoemd. Het verlossingswerk van Jezus Christus is voltooid wanneer de laatste vijand (de dood) vernietigd is (1 Korintiërs 15:26) en wanneer de finale fase van het Koninkrijk (de nieuwe hemel en de nieuwe aarde) is gearriveerd (1 Korintiërs 15:24). Dit is het ‘*aangeboren of gerealiseerde millenium*’ (‘the inaugurated or realised millennial’) gezichtspunt (Greijdanus, Hendriksen, Bavinck, Gilmore).

(3) Verschillende uitleg over de bruid van het Lam (19:7b)

En futurist gezichtspunt. De bruid van het Lam is beperkt tot de nieuwtestamentische Gemeente tussen Pinksteren en de eerste wederkomst van Christus (de zgn. opname van de Gemeente) *en sluit Israël definitief buiten* (Larkin en Scofield)!

De juiste uitleg. De bruid van het Lam is Gods oudtestamentische volk *en* Gods nieuwtestamentische volk vanaf de schepping tot de wederkomst. De bruid bestaat uit de gelovigen in Israël en de andere volken die bij Israël aangesloten waren (Jesaja 56:3-8) gedurende de oudtestamentische periode *en* de gelovigen uit alle volken inclusief Israël gedurende de nieuwtestamentische periode (Efeziërs 5:25). Beide Gods oudtestamentische volk en Gods nieuwtestamentische volk worden ‘Gemeente’ (Grieks: ekklesia) genoemd (Psalm 107:32; Efeziërs 5:25).

In de Bijbel wordt de relatie tussen God en Zijn volk voorgesteld als een huwelijk. In het Oude Testament worden de ware gelovigen:

- ‘de bruid’ van God (Grieks: numfe) (Jesaja 62:5)
- of zelfs ‘de vrouw’ van God (Grieks: gune = een volwassen vrouw in 1 Korintiërs 14:34f en 1 Timoteüs 2:11f of een ‘getrouwd vrouw’ in Jesaja 54:5) genoemd.

In het Nieuwe Testament wordt:

- Christus ‘de bruidegom’ (Grieks: numfios) (Johannes 3:29; Matteüs 9:15) genoemd
- en worden de ware gelovigen ‘de uitgehuwelijkte/verloofde maagd’ (Grieks: parthenos) van Christus (2 Korintiërs 11:2)
- de bruid (Grieks: gamos) van Christus (21:9:7; 21:2,9; zie Efeziërs 5:23ff)
- of zelfs de (getrouwde) vrouw van het Lam (21:9) genoemd.

Het juiste gezichtspunt beschouwt de bruid van het Lam als *Gods oudtestamentische gelovigen (Israël) die voortgezet en uitgebreid wordt om de nieuwtestamentische gelovigen uit de andere volken in te sluiten* (zie Johannes 10:16; Efeziërs 2:11-22; 3:2-6; Hebreeën 11:39-40). “Ik heb nog andere schapen, die niet van deze schaapskooi zijn; ook die moet Ik binnenbrengen, en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder.”

(4) Verschillende uitleg over de huwelijkskleding van gelovigen (19:8)

Een futurist gezichtspunt. De bruiloftskleding van gelovigen zijn *de rechtvaardige daden (goede werken) van de gelovigen zelf*.

De juiste uitleg. De bruiloftskleding van de gelovigen is *de gerechtigheid van Jezus Christus* die Hij door Zijn dood aan het kruis verdiend heeft en aan de gelovigen toeschrijft (1 Petrus 3:18; Romeinen 13:14). De bruiloftskleding wordt niet door de deelnemers van de aarde meegebracht, maar worden door Koning Jezus voorzien (Matteüs 22:12). God schrijft de gerechtigheid van Christus toe aan de gelovigen buiten alle goede werken van de gelovigen (Romeinen 4:3,6). De volmaakte gerechtigheid van Christus wordt door geloof aangenomen (Efeziërs 2:8-9). Christenen hebben niets wat zij niet eerst ontvangen hebben (1 Korintiërs 4:7).

(5) Verschillende uitleg over de mensen die geroepen zijn tot de huwelijksmaal (19:9)

Een futurist gezichtspunt. De mensen die naar het bruiloftsfeest 'uitgenodigd' worden zijn *alle mensen die rechtvaardig hebben geleefd buiten de mensen die door Christus zijn gerechtvaardigd* (die tot de Gemeente/Kerk/bruid horen). Zij zijn de oudtestamentische heiligen, Johannes de Doper als 'vriend van de Bruidegom', 'de menigte die in de toekomst uit de tweede helft van de periode van de grote verdrukking komen en met bloed gewassen zijn en alle rechtvaardige mensen in de voorbije eeuwen die niet in de Gemeente /Kerk ingesloten werden (Larkin, Revelation pp. 169-170).

Dit gezichtspunt laat ruimte voor de oudtestamentische Joden die op een ander wijze dan de gelovigen uit de nieuwtestamentische periode gerechtvaardigd werden (namelijk door het houden van de Wet i.p.v. door genade uit geloof). Het laat ook ruimte voor de rechtvaardiging door God van niet-christenen (mensen uit de andere godsdiensten, enz.) die door de eeuwen heen een rechtvaardig leven geleid hebben (namelijk, door hun morele en godsdienstige oprechtheid en goede werken)!

De juiste uitleg. De mensen die tot het bruiloftsfeest *geroepen* worden zijn dezelfde als de mensen die tot de bruid van het Lam horen! De bruid van het Lam bestaat uit alle oudtestamentische gelovigen (let wel: niet noodwendig alleen maar gelovige Joden) en alle nieuwtestamentische gelovigen tot aan de enige wederkomst van Jezus Christus. Zij worden gezegend juist omdat zij door God geroepen zijn op een soevereine, effectieve en genadige wijze (Romeinen 8:29-30). Zij zijn NIET maar 'uitgenodigd' naar het bruiloftsmaal van het Lam! Het woord 'geroepen' (Grieks: *keklemenoi* > *kaleo*) is een deelwoord en staat in de voltooid tegenwoordige tijd en lijdende vorm. Het duidt op een handeling die in het verleden voltooid is en waarvan de gevolgen of toestand in het heden doorgaat/doorwerkt. De oudtestamentische gelovigen zijn NIET maar de genodigde vrienden van de Bruidegom of de genodigde bruiloftsgasten, maar geroepen de bruid zelf te zijn, geroepen om mede-erfgenamen van Jezus Christus te zijn! De oudtestamentische gelovigen als Abraham zijn NIET maar tweederangs burgers in de hemel of op de nieuwe aarde, maar beërven hetzelfde Nieuwe Jeruzalem die God voor "ons" nieuwtestamentische gelovigen heeft voorbereid (Efeziërs 3:2-6; Hebreëen 11:10,16, 39-40)! Na de wederkomst van Christus wordt het Hemelse Jeruzalem het Nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde en die bestaat uit alle oudtestamentische gelovigen (in de Messias Die nog moest komen)(zie Genesis 15:5-6; Galaten 3:16) en uit alle nieuwtestamentische gelovigen (in de Messias Die al gekomen is) (21:12,14; Galaten 4:26-31).

DEEL 2. Openbaring 19:11-21. DE LAATSTE OORLOG OP DE AARDE.

Dit is een visioen over de wederkomst van Christus. Jezus Christus wordt voorgesteld als Rechter en Koning (19:11-16). Hij komt om in de laatste oorlog al Zijn tegenstanders te verslaan (19:17-21). Dus bij de een en enige wederkomst van Christus verslaat Hij al Zijn vijanden (zie de parallelle gedeelten: 16:12-16; 19:17-21; 20:7-10) inclusief 'de dood' (20:14; 1 Korintiërs 15:26), doet Hij alle mensen uit de dood opstaan, oordeelt Hij alle mensen die ooit op de aarde geleefd hebben (20:11-15) en vernieuwt Hij uiteindelijk de hele schepping (zie de parallelle gedeelten: 20:11; hoofdstukken 21-22).

(1) Bij Zijn wederkomst wordt Jezus Christus beschreven als de Rechter en de Koning (19:11-16)

Vers 11 en 12 spreken eerst over zijn verschijning, dan over zijn macht en ten slotte over zijn wezen.

19:11 En ik zag de hemel geopend, en zie! In Openbaring 4:1 ziet Johannes alleen *een deur geopend in de hemel* die Hem toeliet in de hemel te kijken. Maar nu in Openbaring 19:11 ziet (Grieks: *kai eidon* > tweede aoristus tijd van Grieks: *horao*) hij *de hele hemel geopend en geopend blijven* (Grieks *anoigo*, deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd, lijdende vorm). Dit is symbolisch om Christus en de hemelse legers te laten uitrukken voor de laatste oorlog. De uitroep, "zie" duidt aan dat Johannes fantastisch heerlijke dingen mocht zien.

een wit paard, en Hij Die daarop zat, werd getrouw en waarachtig genoemd. Wit is de kleur voor de overwinning. Het paard in het boek van Openbaring wordt voorgesteld in samenhang met begrippen als kracht, verschrikking, oorlog en verovering (9:7; 14:20; 18:13; 19:11). Het paard wordt in de Bijbel gebruikt in oorlogen en in gevechten (Psalm 20:7; Jesaja 30:16; 31:1; Job 39:19-25). Daarom mochten de koningen van Israël niet veel paarden aanschaffen (Deuteronomium 17:16) (zie 2 Samuël 8:4; 2 Kronieken 1:14). Het witte paard met zijn ruiter is een symbool voor Jezus Christus (6:2; zie 19:14). Hij is getrouw – Hij doet wat Hij beloofde and voert uit wat Hij dreigde (zie 1:5; 3:7,14).

En Hij oordeelt (onvoltooid tegenwoordige tijd) en voert oorlog (onvoltooid tegenwoordige tijd) in gerechtigheid. Jezus Christus zal aan de volmaakte en volledige gerechtigheid (recht) de vrije teugels geven ten einde alle tegenstand van Zijn vijanden te verbreken. Zijn oordelen zullen verschrikkelijk zijn en zijn slachting ontzagwekkend. Het zal in overeenstemming met Zijn heilige gerechtigheid uitgevoerd worden. Hij is volmaakt rechtvaardig en volmaakt billijk (zie Prediker 12:14; Job 34:11-12; Psalm 62:12; Lukas 12:47-48; Romeinen 2:7-16).

19:12 En Zijn ogen waren als een vuurvlam. De ogen van Christus (1:14; 2:18) zijn symbolisch de ogen van de rechter die elk aangelegenheid helemaal doorziet en alles waarneemt ten einde de juiste uitspraak te maken. Hij ziet zelfs wat helemaal verborgen is (1 Korintiërs 4:5; Hebreëen 4:13).

en op Zijn hoofd waren vele diademen. Op Zijn hoofd zijn kronen, niet overwinningskransen (Grieks: stefanoi) (zie 6:2), maar vele koninklijke kronen (Grieks: diademata polla) die symbolen zijn van Zijn hoge positie en grote gezag. Hij is de Koning van alle koningen en de Heer van alle heren (1:5; 19:16).

Hij had een naam, die opgeschreven was (deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd, lijdende vorm), en die niemand kent dan Hijzelf. De naam 'Jezus Christus' drukt *zijn wezen, zijn innerlijke karakter en zijn relatie tot God de Vader* uit (cf. 3:12). Zijn wezen kan door geen mens of schepsel doorgrondt worden (zie Job 11:7-8; Matteüs 11:27). Zijn naam vertegenwoordigt Zijn goddelijke grootheid.

19:13 En Hij was bekleed met een in bloed gedoopt bovenkleed (zie 14:20; Jesaja 59:17-18; 63:1-6). Zijn kleed is symbolisch voor Zijn ambt als Rechter en Koning. Het is in bloed gedoopt (geverfd)(deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd, lijdende vorm); niet met Zijn eigen bloed, maar met het bloed van Zijn vijanden in deze oorlog. Het perfectum wijst op een handeling in het verleden waarvan de gevolgen of toestand in het heden doorgaat. In het verleden werd Zijn kleed in bloed gedoopt en nu blijft het met bloed bevlekt. Bij Zijn wederkomst zal Christus niet komen als het Lam van God om mensen van hun zonden te behouden, maar als de Rechter-Koning om mensen te oordelen en Zich te wreken op Zijn vijanden. Terwijl Jesaja 63:1-6 naar Gods bestraffing van Zijn vijanden in het verleden verwijst, verwijst Openbaring hoofdstuk 19 naar de bestraffing van Zijn vijanden in het toekomstige laatste oordeel.

en Zijn naam luidt: Het Woord van God (Grieks: ho logos tou theou) (Johannes 1:1). Terwijl de naam van Christus in Openbaring 19:12 (de naam die niemand kent dan Hijzelf) *Zijn verborgen goddelijke wezen/natuur* uitdrukt, drukt Zijn naam in Openbaring 19:13 *Zijn geopenbaarde goddelijke wezen/natuur* uit. Dit is de naam waarmee Hij genoemd wordt. Het is de naam van de Zoon van God en drukt uit dat wat God ook al wil zeggen Hij dat volledig, volmaakt en finaal zegt door Jezus Christus. "In deze laatste dagen heeft Hij tot ons gesproken door de Zoon" (Hebreeën 1:1). Jezus Christus is de volledige en volmaakte wezen van God in Zijn openbaring aan de mens (Johannes 1:14,18; 10:30; 14:9). God openbaart en drukt Zichzelf ten volle uit in Jezus Christus. In Jezus Christus nam God de menselijke natuur aan (zie Romeinen 9:5; Kolossenzen 1:15,19; 2:9; Titus 2:13; Hebreeën 1:3; 2 Petrus 1:1; 1 Johannes 5:20).

19:14 En de legers in de hemel volgden Hem voortdurend (onvoltooid verleden tijd) (Matteüs 13:41-43; 24:30-31; 25:31-34). Bij Zijn wederkomst komt Jezus Christus niet alleen, maar wordt Hij vergezeld door de hemelse legers, een schare van ontelbare engelen. Hier verschijnen zij als strijders op paarden.

op witte paarden, gekleed in fijn linnen, wit en smetteloos (cf. 19:11). 'Gekleed' (Grieks: enduomai, deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd, middel vorm). Witte paarden zijn symbolen voor de oorlog en voor overwinning. De witte linnen klederen (zie 19:8) zijn symbolen voor hun heiligheid en heerlijkheid.

19:15 En uit Zijn mond kwam (onvoltooid tegenwoordige tijd) een scherp zwaard, opdat Hij daarmee de heidenvolken zou slaan (neerslaan). Het lange brede zwaard (Grieks: romfaia) (zie 1:16; 2:12,16) is niet een symbool voor het evangelie, maar eerder een symbool voor het oordeel en vernietiging. De heidenvolken zijn symbolen voor de niet-christenen en ongelovigen die weigerden zich aan Hem te onderwerpen, te erkennen en te dienen. Hij zal hen in de laatste oorlog neerslaan. Deze laatste oorlog markeert het einde van deze tegenwoordige wereld met zijn goddeloosheid, onrecht en verleidelijke invloeden.

En Hij zal hen hoeden (beter: straffen in het laatste oordeel) met een ijzeren staf (zie 2:27; 12:5). 'Hoeden, herderen' (Grieks: poimaino, aantonnende wijs, toekomstige tijd, actieve vorm) heeft hier vernietigende gevolgen, omdat het parallelle woord 'in stukken slaan' (Psalm 2:9) is. Jezus Christus zal hen met strenge gerechtigheid straffen. Het woord 'hoeden' is geen verwijzing naar het idee van 'heersen' in het zgn. duizendjarige vrederijk. Het verwijst naar het laatste oordeel. De toekomstige tijd duidt op absolute zekerheid!

En Hij treedt de wijnpersbak van de wijn van de grimmige toorn van de almachtige God (zie 14:19-20; Jesaja 63:1-6). Het treden van druiven in een wijnpersbak is een symbool voor hoe erg Gods toorn en Gods oordeel zullen zijn. God de Vader heeft het hele oordeel aan God de Zoon toevertrouwd (Johannes 5:22; Handelingen 17:31). Jezus Christus is de Uitvoerder van Gods straf en wraak op de goddeloze en onrechtvaardige wereld.

19:16 Er stond op Zijn bovenkleed en op Zijn dij deze naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren. 'Geschreven' (deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd, lijdende vorm). Het bovenkleed van Christus is een symbool voor Zijn ambt als Koning en Heer (zie 19:13; Jesaja 59:17). Zijn 'dij' is de zetel van Zijn kracht. Als Koning en Heer zal Hij Zijn tegenstanders met goddelijke macht verslaan (vernietigen). Jezus Christus is de hoogste Koning en de enige echte Heer (zie 17:14; Deuteronomium 10:17).

(2) Bij Zijn wederkomst is Jezus Christus de Overwinnaar in de laatste oorlog (19:17-21)

'De oorlog' (Grieks: ho polemos, 4de naamval; ton polemon) is de finale oorlog in de menselijke geschiedenis. Het is de slag van Armageddon (16:14,16; 20:8).

Hoewel de gebeurtenissen m.b.t. de vijanden van Christus onder verschillende symbolen en in verschillende onderdelen van het boek Openbaring beschreven worden, *valt hun einde samen met de een en enige laatste oorlog bij de wederkomst van Christus.*

- Het einde van de mensen die het merkteken van het beest dragen wordt in Openbaring 15:1-4 (zie 13:11-17; 14:9,11; 16:2) beschreven.
- Het einde van de grote hoer of Babylon de grote wordt beschreven in Openbaring 16:19 en 18:1-24 (zie 14:8; 17:5).
- Het einde van het beest uit de zee of de laatste antichrist en het beest uit de aarde of de valse profeet wordt in Openbaring 19:20-21 (zie 11:7; 13:1-18; 15:2; 16:13; 17:3,7-14,16-17) beschreven.
- Het einde van de draak of satan wordt in Openbaring 20:10 (zie 12:3-4,7-9,12-17; 13:3; 16:13; 20:1-3,7-9) beschreven.
- Het einde van de dood en Hades (het dodenrijk) wordt in Openbaring 20:14 (zie 1:18; 6:8; 20:13; 1 Korintiërs 15:26) beschreven.
- En het einde van alle niet-christenen of ongelovigen, alle goddelozen en onrechtvaardige mensen, wordt in Openbaring 20:15 en 21:8 beschreven.

De laatste oorlog wordt niet eens beschreven. Alleen de uitkomst wordt genoemd! Bij Zijn wederkomst:

- dat in Matteüs 24:3,27,37,39; 1 Korintiërs 15:23; 1 Tessalonicenzen 3:13; 4:15; 5:23; 2 Tessalonicenzen 2:1,8; Jakobus 5:7; 2 Petrus 1:16; 3:4,12; 1 Johannes 2:28 'parousia/komst' genoemd wordt
- en in Lukas 17:30; 2 Tessalonicenzen 1:7; 1 Petrus 1:7; 4:13 'apokalupsis/verschijning' genoemd wordt, zal Jezus Christus de laatste antichrist met de Geest (of adem) van zijn mond omverwerpen en verteren (2 Tessalonicenzen 2:8). Dit zal niet een langdurige oorlog zijn alsof Christus en zijn engelen een heel lange tijd nodig zouden hebben om de overwinning te behalen. Het zal in een oogwenk beslecht worden! Het beeld is van een grote aardbeving waarbij de hele goddeloze en onrechtvaardige wereld ineens stort (11:13; 16:18-21). Het is een zwaard die uit de mond van de ruiter op het witte paard komt waarmee Hij in één slag Zijn vijanden verslaat (19:21). Het is een bliksemstraal van vuur dat uit de hemel flitst en al Gods vijanden vernietigt (20:9). Jezus Christus zal de satan en al zijn handlangers (de laatste antichrist, de valse profeet, de grote hoer Babylon en de koningen van de aarde met hun legers) omverwerpen, verteren met de adem van Zijn mond en te niet doen door de verschijning van Zijn komst (2 Tessalonicenzen 2:8). Allen die ooit Jezus Christus tegenstonden, zullen dan dood en verminkt op het slagveld liggen ten prooi van de gieren en andere roofvogels (19:17-18).

19:17 En ik zag één engel dicht bij de zon staan, en hij riep (aoristus tijd) met luide stem naar alle vogels die hoog aan de hemel vlogen: De engel stond (voltooid tegenwoordige tijd) in het licht van de zon (zie Handelingen 13:11) zodat hij door iedereen gezien kon worden. Hij riep naar de roofvogels. Vergelijk dit met de engel die hoog aan de hemel vloog en de bewoners van de aarde waarschuwde dat het uur voor Gods oordeel aangebroken was (14:6-7). Vergelijk dit met de engelen die met luid bazuingeschal de uitverkorenen van Jezus Christus uit alle plaatsen op de aarde zullen verzamelen (Matteüs 24:31; zie 1 Tessalonicenzen 4:16). Vergelijk dit met Christus die met Zijn engelen de grootste scheiding van mensen in de menselijke geschiedenis teweeg zal brengen (Matteüs 25:31-33).

Alle vogels die hoog aan de hemel vlogen horen tot de roofvogels (als arenden en gieren) die het vlees van mensen aan flarden zullen scheuren.

Kom en verzamel u (beiden bevelen in de aoristus tijd) voor het avondmaal van de grote God. In het Oude Testament sprak Jezus Christus door de profeet Ezechiël (zie ook 1 Petrus 1:10-12) en in het Nieuwe Testament door de apostel Johannes (19:17-21) en zei dat al Gods vijanden in de slag van Gog en Magog verslaan zouden worden (zie 20:8). God zou deze vijanden uit het verre noorden en voorbij de Rivier de Eufraat aanslepen. De Eufraat is hier niet de letterlijke rivier, maar een symbool voor de grens tussen Gods volk en Gods vijanden. God zou hen tot de bergen van Israël brengen. De bergen van Israël zijn hier ook niet een letterlijke geografische plaats, maar een symbool voor Jeruzalem, symbolisch de plaats waar Gods volk woont (zie 20:9). God zal hun pijlen en bogen uit hun handen slaan. De pijlen en bogen zijn hier ook niet letterlijk bedoeld, maar symbolen voor alle wapens waarop de vijanden vertrouwen. En God zal hun legers en de volken vernietigend verslaan. De volken zijn hier ook niet letterlijk de niet-Joodse (heidense) volken, maar een symbool voor alle niet-christenen en ongelovigen (uit alle volken, inclusief Israël), al de mensen die zich aansloten bij de laatste antichrist en zijn bondgenoten tijdens de laatste oorlog. Dan zal God hun vlees als voedsel geven voor de vogels en wilde dieren. De vogels en wilde dieren zijn hier ook niet letterlijk bedoeld, maar symbolen voor Gods instrumenten van oordeel. God zal deze grote offerande uitvoeren op de bergen van Israël en zij zullen machtige mensen samen met hun legers op de aarde vernietigen (Ezechiël 39:4,17-20). Het feit dat zij door roofvogels en wilde dieren opgegeten zullen worden, wordt ook niet letterlijk bedoeld, maar is een teken voor hun vernedering, verachting en verwerping door God. Dit is de oudtestamentische manier waarop de laatste oorlog beschreven wordt.

19:18 om te eten vlees van koningen, en vlees van oversten over duizend, en vlees van machtigen, en vlees van paarden en van hen die daarop zitten, en vlees van alle vrijen en van slaven, kleinen en groten. De doden zullen niet eervol begraven worden, maar onverzorgd, oneervol en zonder onderscheid (6:15) achtergelaten worden om verscheurd te worden (19:17-18), in de wijnpersbak van Gods toorn vertrapt te worden (14:20) en door de mensheid met afgrijzen veracht te worden (zie Jesaja 66:24). Dit is een symbolische beschrijving van de resultaten van de laatste oorlog, dat een deel vormt van het laatste oordeel. Alle goddeloze en onrechtvaardige mensen, alle rebellen en ongelovigen zullen in de hel geworpen worden, waar hun worm niet zal sterven en hun vuur niet uitgeblust zal worden (Jesaja 66:24; zie Openbaring 21:8).

19:19 En ik zag het beest en de koningen van de aarde en hun legers bijeenverzameld (voltooid tegenwoordige tijd) om oorlog te voeren tegen Hem Die op het paard zat, en tegen Zijn leger. Het beest is hier de finale antichrist in de menselijke geschiedenis (zie 1 Johannes 2:18). De koningen van de aarde zijn de politieke bondgenoten van de antichrist die hun macht te regeren aan de antichrist geven (zie 16:14,16; 17:12-14,17). De oorlog (Grieks: ton polemon) is de laatste oorlog, de slag van Armageddon (16:14,16) of de slag van Gog en Magog (20:8). Het bestaat uit twee delen:

- De finale aanval van de antichristelijke machten op de Gemeente/Kerk (zie 11:7-10; 16:14,16; 19:19; 20:8) en
- De finale overwinning van Christus over hen bij Zijn wederkomst en laatste oordeel (zie 11:11-18; 16:17-21; 19:20-21; 20:9-10).

Het doel van de vijand is om de Christelijke Kerk en haar taak om Christus te dienen *eens en voor altijd* volkomen uit te roeien, om de erkenning en belijdenis van God, geloof in Jezus Christus en de verkondiging van het evangelie tot zwijgen te dwingen (zie 11:7; 13:7).

19:20 En het beest werd gegrepen, en met hem de valse profeet, die in zijn tegenwoordigheid de tekenen gedaan had, waardoor hij hen misleid had die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbeden hadden. Het woord ‘grijpen’ (arresteren)(aoristus tijd) heeft een neutrale betekenis: ‘vastgrijpen, vastpakken’ (Handelingen 3:7) maar ook een vijandige betekenis: ‘grijpen, arresteren, gevangen nemen’ (Handelingen 12:4) of ‘vangen’ (van een vis in Johannes a 21:3,10 of een dier/beest in Openbaring 19:20).

Het beest (Grieks to therion) en de valse profeet (Grieks: ho pseudoprophetes) zullen succes hebben en de inwoners van de aarde misleiden, zij van wie de namen niet vanaf de grondlegging van de wereld in het boek van het leven geschreven staan (17:8). Alleen zij die het merkteken van het beest hebben ontvangen en het beest aanbaden, zullen misleidt worden. De uitverkorenen van God kunnen onmogelijk misleidt worden (Matteüs 24:24)! Dit is een groot bemoediging voor de christenen!

Deze twee werden eens en voor altijd (aoristus tijd) levend geworpen in de poel van vuur, die onophoudelijk (onvoltooid tegenwoordige tijd) van zwavel brandt. Om levend in de hel gegooit te worden betekent om onmiddellijk en volledig met lichaam en geest (ziel) naar de hel te gaan (zie Matteüs 10:28). De volgende worden levend in de hel gegooit, gesymboliseerd door de poel die van vuur en zwavel brandt:

- het beest en de valse profeet (19:20)
- de satan (20:10)
- de dood en Hades (het dodenrijk) (20:14)
- en alle ongelovigen (niet-christenen)(10:15; 21:8).

Zie de uitleg over het verschil tussen de Afgrond, Sheol (Hades) en de poel die vuur en zwavel brandt (11:7).

Bij de wederkomst van Christus zullen

- de satans antichristelijke regeringen met hun vervolgingen
- de satans antichristelijke kennis in godsdiensten, filosofieën en wetenschappen met hun leugens en misleidingen
- de satans antichristelijke koninkrijk met haar immorele verleidingen
- en de satan zelf met al zijn goddeloze invloeden (20:10)

voor eeuwig van de aarde verdwijnen! Al deze goddeloze en onrechtvaardige invloeden, vervolgingen, misleidingen en verleidingen zullen met de satan voor eeuwig in de hel geworpen worden. Jezus zegt, “Ga weg van Mij, vervloekten, in het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bestemd zijn” (Matteüs 25:41)! Zij zullen nooit meer buiten de hel verschijnen. Dit is een grote bemoediging voor christenen!

19:21 En de overigen werden eens en voor altijd (aoristus tijd) gedood met het zwaard van Hem Die op het paard zat, namelijk het zwaard dat uit Zijn mond kwam. En alle vogels werden verzadigd (aoristus tijd) met hun vlees. Dit is nog steeds een beschrijving van de laatste oorlog. De lichamen van deze mensen zullen werkelijk vertrapt en vernietigd worden. Dit betekent niet dat zij niet in de poel die van vuur en zwavel brandt geworpen zullen worden. Bij de wederkomst van Christus zullen ook de lichamen van de ongelovigen (de goddeloze en onrechtvaardige mensen) uit de dood opstaan (om verdoemd te worden) (Johannes 5:28-29; Handelingen 24:15). En bij het laatste oordeel voor de rechterstoel van Christus (2 Korintiërs 5:10) of voor de grote witte troon (20:11) of voor de troon van Zijn (Christus) heerlijkheid (Matteüs 25:31) zullen zij geoordeeld en verdoemd worden tot de eeuwige verdoemenis in de poel die van vuur en zwavel brandt (zie 20:15; 21:8) en zij zullen met lichaam en geest (ziel) in de hel geworpen worden (Matteüs 10:28).

(3) Verschillende uitleg over de laatste oorlog (19:17-21).

Een futurist gezichtspunt. De oorlog in Openbaring 19:17-21 is alleen maar *de laatste oorlog tijdens de toekomstige periode van de grote verdrukking* en niet de laatste oorlog in de geschiedenis van de wereld. In deze zgn. ‘derde verdoemenis’ zullen het beest (de antichrist) en de valse profeet (19:17-20) vernietigd worden (19:21). Maar de satan zal gebonden worden aan het begin van de daaropvolgende periode van het duizendjarige vrede-rijk en pas 1000 jaar later vernietigd worden.

De juiste uitleg. De laatste oorlog in Openbaring 19:17-21 is echt *de laatste oorlog in de geschiedenis van de wereld*.

- In Openbaring 16:14,16 wordt deze enige oorlog de slag van Armageddon genoemd.
 - In Openbaring 19:17-21 wordt deze oorlog op dezelfde wijze beschreven als de oorlog van Gog en Magog in Ezechiël hoofdstukken 38 en 39.
 - En in Openbaring 20:7-10 wordt deze oorlog de slag van Gog en Magog genoemd.
- Deze zijn *drie parallelle beschrijvingen* van dezelfde oorlog!